

Kehikko

EUROALUEEN TALOUSNÄKYMÄ KOSKEVAT EKP:N ASIAANTUNTIJOIDEN ARVIOT

EKP:n asiantuntijat ovat laatineet 21.8.2009 mennessä saatavilla olleiden tietojen perusteella kokonaistaloudellisen arvion euroalueen tulevasta talouskehityksestä.¹ Koska odotettavissa on hitaan elpymisen kausi kaikkialla maailmassa, BKT:n määrän keskimääräisen vuotuisen kasvuvauhdin arvioidaan olevan vuonna 2009 negatiivinen (-4,4 – -3,8 %) ja vuonna 2010 vaihteluvälillä -0,5–0,9 %. Euroalueen taloudessa oletetaan olevan nyt runsaasti hukkakapasiteettia, jonka odotetaan hillitsevän inflaatiopaineita. YKHI:n keskimääräisen vuotuisen nousuvauhdin arvioidaan olevan 0,2–0,6 % vuonna 2009 ja nopeutuvan 0,8–1,6 prosenttiin vuonna 2010.

Korkoja, valuuttakursseja, raaka-aineiden hintoja ja finanssipolitiikkaa koskevat tekniset oletukset

Korkoja sekä energian ja muiden raaka-aineiden kuin energian hintoja koskevat tekniset oletukset perustuvat markkinaodotuksiin 14.8.2009.² Lyhyitä korkoja koskeva oletus on luonteeltaan puhtaasti tekninen. Lyhyitä korkoja mitataan kolmen kuukauden euriborkorolla, ja markkinaodotukset johdetaan futuurisopimusten pohjalta. Tällä menetelmällä keskimääräiseksi korkotasoksi saadaan 1,3 % vuonna 2009 ja 1,6 % vuonna 2010. Markkinaodotusten mukaan valtion 10 vuoden joukkolainojen nimellistuotot euroalueella ovat keskimäärin 4,1 % vuonna 2009 ja 4,3 % vuonna 2010. Perusoletuksena on, että pankkien lyhyiden antolainauskorkojen ja kolmen kuukauden euriborkoron välinen ero pienenee arviointijaksolla entisestään, kun otetaan huomioon viimeaikaiset merkit rahoitustilanteen paranemisesta. Lisäksi luotonantokriteerien oletetaan lieventyvän vähitellen arviointijakson aikana. Raaka-aineiden hinnoista voidaan todeta, että 14.8.2009 päättyneen kahden viikon jakson futuurimarkkinahintojen perusteella öljyn barrelihinnan oletetaan olevan keskimäärin 62,4 Yhdysvaltain dollaria vuonna 2009 ja 78,8 dollaria vuonna 2010. Muiden raaka-aineiden kuin energian dollarihintojen oletetaan laskevan merkittävästi eli 21,4 % vuonna 2009 mutta nousevan taas 17,1 % vuonna 2010.

Kahdenväliset valuuttakurssit pysyvät teknisten oletusten mukaan arviointijakson aikana muuttumattomina sillä tasolla, jolla ne keskimäärin olivat elokuun 14. päivää edeltäneiden kahden viikon aikana. Euron dollarikurssiksi oletetaan näin ollen 1,38 vuonna 2009 ja 1,43 vuonna 2010, ja euron efektiivisen valuuttakurssin oletetaan vahvistuvan 0,1 % vuonna 2009 ja edelleen 0,6 % vuonna 2010.

Finanssipolitiikkaa koskevat oletukset perustuvat kansallisiin budjettisuunnitelmiin euroalueen eri maissa (tilanne 14.8.2009). Oletuksiin on sisällytetty kaikki sellaiset julkisen vallan toimenpiteet, jotka on joko jo hyväksytty kansallisessa parlamentissa tai määritelty hallituksessa yksityiskohtaisesti niin, että ne todennäköisesti läpäisevät lainsäädäntöprosessin.

¹ EKP:n asiantuntijoiden arvioilla täydennetään eurojärjestelmän asiantuntijoiden arvioita, jotka EKP:n ja euroalueen kansallisten keskuspankkien asiantuntijat laativat yhteistyönä kahdesti vuodessa. Molempien arvioiden laadinnassa käytetään samoja tekniikoita. Ne on esitelty EKP:n verkkosivuilla oppaassa "A guide to Eurosystem staff macroeconomic projection exercises", EKP, kesäkuu 2001. Arvioihin liittyvää epävarmuutta on kuvattu esittämällä ne vaihteluväleinä. Jokaisen muuttujan vaihteluväli vastaa jokaisella aikavälillä malliin perustuvaa 75 prosentin todennäköisyysväliä. Menettely on esitelty EKP:n verkkosivuilla julkaisussa "New procedure for constructing ECB staff projection ranges", EKP, syyskuu 2008. Tämänhetkissä poikkeuksellisissa taloudellisissa ja rahoituksellisissa olosuhteissa näihin arvioihin liittyy tavanomaista suurempaa epävarmuutta.

² Öljyn ja elintarvikkeiden hintoja koskevat oletukset perustuvat futuurihintoihin tarkastelujakson loppuun asti. Muiden raaka-aineiden hintojen oletetaan kehittyvän futuurihintojen mukaisesti vuoden 2010 kolmannen vuosineljänneksen loppuun asti ja seurailevan sen jälkeen maailman talouskehitystä.

Kansainvälistä ympäristöä koskevat oletukset

Finanssikriisi vaikuttaa edelleen voimakkaasti maailmantalouden näkymiin. Maailmantalouden arvioidaan kuitenkin kääntyneen kasvuun vuoden 2009 toisella neljänneksellä vuodenvaihteeseen ajoittuneen ennennäkemättömän maailmankaupan syöksykierteen jälkeen, ja talouskasvun odotetaan hitaasti vahvistuvan. Koska kuitenkin taseita joudutaan yleisesti järjestelemään uudelleen, maailmantalouden kasvun arvioidaan pysyvän arviointijaksolla vielä hitaana. Kaiken kaikkiaan BKT:n määrän arvioidaan supistuvan euroalueen ulkopuolella keskimäärin 1,2 % vuonna 2009 mutta kasvavan 2,7 % vuonna 2010. Maailmankaupan merkittävien korjausliikkeiden vuoksi euroalueen vientikysynnän odotetaan heikkenevän 13,0 % vuonna 2009 ja elpyvän 1,7 % vuonna 2010.

BKT:n määrän kasvua koskevat arviot

Euroalueen BKT:n määrä on supistunut vuoden 2008 toisesta neljänneksestä lukien. Talouskehityksen heikennyttyä voimakkaasti vuodenvaihteessa BKT:n määrä supistui vuoden 2009 toisella neljänneksellä enää hieman. Tuoreiden lyhyen aikavälin indikaattorien ja kyselytutkimusten perusteella BKT:n määrän odotetaan vakaantuvan edelleen vuoden jälkipuoliskolla ja elpyvän vähitellen vuoden 2010 kuluessa. Viennin piristymisen tukee arvioitua suosiollista kehitystä. Kotimaisen kysynnän odotetaan hyötyvän toteutetuista finanssipoliittisista elvytystoimista ja rahoitusjärjestelmän toimintaa helpottavista toimituksista sekä varastojen suhdanneluonteisesta kasvusta. Elpymisen odotetaan kuitenkin etenevän vaihtelevasti, sillä osa sitä tukevista tekijöistä on luonteeltaan tilapäisiä, ja sen odotetaan olevan hidasta maailman talouskehityksen heikkouden ja vallitsevan suuren epävarmuuden vuoksi. Esimerkiksi investointien odotetaan vähenevän vuoden 2010 puoliväliin saakka. Työttömyyden kasvun ja kuluttajien heikon luottamuksen arvioidaan vaimentavan yksityistä kulutusta, vaikka hidas inflaatio ylläpitää reaalityuloja. Kaiken kaikkiaan BKT:n määrän kasvuvauhdin odotetaan olevan negatiivinen eli -4,4 – -3,8 % vuonna 2009 ja -0,5–0,9 % vuonna 2010. Vuonna 2008 BKT:n määrä kasvoi 0,6 %.

Taulukko A. Euroalueen talousnäkyviä koskevat arviot

(keskimääräinen vuotuinen prosenttimuutos)^{1), 2)}

	2008	2009	2010
YKHI	3,3	0,2–0,6	0,8–1,6
BKT:n määrä	0,6	-4,4 – -3,8	-0,5–0,9
Yksityinen kulutus	0,3	-1,3 – -0,5	-0,8–0,6
Julkinen kulutus	1,9	1,4–2,0	1,0–1,8
Kiinteän pääoman bruttomuodostus	-0,2	-12,1 – -9,9	-5,2 – -1,2
Vienti (tavarat ja palvelut)	0,9	-16,2 – -13,6	-0,6–2,4
Tuonti (tavarat ja palvelut)	1,0	-13,6 – -11,0	-2,3–2,1

1) BKT:n määrää ja sen eriä koskevat arviot perustuvat työpäiväkorjattuihin tietoihin. Tuontia ja vientiä koskeissa arvioissa on mukana myös euroalueen sisäinen kauppa.

2) Kaikki euroalueen 16 maata ovat mukana BKT:n määrää kuvaavissa luvuissa. Slovakia on ollut mukana osana euroaluetta arvioitaessa YKHI:n vaihteluvälejä vuodelle 2009. Vuotuiset prosenttimuutokset vuodelle 2009 pohjautuvat sellaiseen euroalueen kokoonpanoon, jossa Slovakia on mukana jo vuonna 2008.

Hintoja ja kustannuksia koskevat arviot

Raaka-aineiden aiempiin hinnannousuihin liittyvän vertailuajankohdan vaikutuksen seurauksena keskimääräinen vuotuinen YKHI-inflaatio odotettavasti hidastuu 0,2–0,6 prosenttiin vuonna 2009 oltuaan

3,3 % vuonna 2008. Vertailuajankohdan vaikutus muuttuu vastakkaiseksi lähikuukausina, mutta euroalueen heikkojen talousnäkökymien odotetaan pitävän kotimaiset hintapaineet kurissa, joten inflaation arvioidaan olevan 0,8–1,6 % vuonna 2010. Työntekijää kohden laskettujen työvoimakustannusten, jotka nousivat vahvasti vuonna 2008, odotetaan laskevan merkittävästi vuonna 2009 ja palautuvan sen jälkeen vähitellen. Palkkojen nousun odotetaan pysyvän hillittynä sekä julkisella että yksityisellä sektorilla työmarkkinatilanteen huonontuessa ja inflaation pysyessä vaimeana. Voittomarginaalien supistumisen arvioidaan vaimentavan inflaatiota vuonna 2009, mutta sen jälkeen ne kasvanevat taas.

Vertailua kesäkuun 2009 arvioon

Kesäkuun 2009 Kuukausikatsauksessa julkaistuun eurojärjestelmän asiantuntijoiden kokonaistaloudelliseen arvioon verrattuna BKT:n määrän kasvun vaihteluvälejä on tarkistettu ylöspäin sekä vuodelle 2009 että vuodelle 2010. Tarkistus perustuu pääasiassa BKT:n odotettua parempaan kehitykseen vuoden 2009 toisella neljänneksellä sekä loppuvuoden hienokseltaan kohentuneisiin kotimaisen ja ulkomaisen kysynnän näkymiin.

Myös YKHI:n vuotuisen nousuvauhdin arvioituja vaihteluvälejä vuosille 2009 ja 2010 on tarkistettu hieman ylöspäin verrattuna kesäkuun 2009 arvioon, mikä johtuu pääasiassa siitä, että energian hinnat ovat tämänkertaisessa arviossa korkeammat. Vähäisemmässä määrin tarkistukseen on vaikuttanut myös BKT:n määrän kasvua koskevien arvioiden tarkistaminen ylöspäin.

Taulukko B. Vertailua kesäkuun 2009 arvioon

(keskimääräinen vuotuinen prosenttimuutos)

	2008	2009	2010
BKT:n määrä – kesäkuu 2009	0,6	-5,1 – -4,1	-1,0–0,4
BKT:n määrä – syyskuu 2009	0,6	-4,4 – -3,8	-0,5–0,9
YKHI – kesäkuu 2009	3,3	0,1–0,5	0,6–1,4
YKHI – syyskuu 2009	3,3	0,2–0,6	0,8–1,6

© Euroopan keskuspankki, 2009

Katuosoite: Kaiserstrasse 29, 60311 Frankfurt am Main, Germany
 Postiosoite: Postfach 16 03 19, 60066 Frankfurt am Main, Germany
 Puhelin: +49 69 1344 0
 Faksi: +49 69 1344 6000
 Internet: <http://www.ecb.europa.eu>

Kaikki oikeudet pidätetään.

Kopiointi on sallittu opetuskäyttöön ja ei-kaupallisiin tarkoituksiin, kunhan lähde mainitaan.